

Слава Україні! Героям слава!

Чорноморські

*Ti держави здатні
стати великими, у яких
великі малі люди.*

Олександр Довженко.

НОВИНИ

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

№ 73-74
(22396-22397)

ЧЕТВЕР-
СУБОТА
22 - 24
ВЕРЕСНЯ
2022 РОКУ

Виходить
із 19 липня 1917 р.

• Мас-медіа

Ілюзії білополярного світу

Якщо спробувати визначити, заради чого рашисти затягли гру ва-банк, впритул підступивши до межі, за якою — світова війна, то це, зрозуміло, не подолання «глобальної катастрофи». Не відновлення СРСР, що для росії є практично само-губством. Це бажання найбільшого осколка совка повернутися до звичного білополярного політичного світу. А якщо не вдається — збудувати подібний світ знову.

**За стіною
і заалізною завісою**

Фундаментом білополярного світу для Заходу після Другої світової війни була ідея союзництва, продовження співпраці заради спільному миру. Залізну завісу і Берлінську стіну проектували не у Вашингтоні, а в Москві. І навіть під час повстань у «соцтаборі» або Карабійської кризи никто не намагався штурмувати ці «захисні» редуты. За стіною і за завісою можна було будувати егіпетську піраміду чи реальні соціалізм — никто в безумства більшовиків не втручався доти, поки ці безумства не переступали кордонів.

А коли переступали — в Афганістані, в колоніальній Африці, в Азії або ще десь — за участю Заходу та СРСР збиралі мирні конференції і в ім'я подальшої співпраці залишували та берлінську стіну зберігали. Так тривало майже до самого розпаду СРСР. Цей розпад, як пам'ятаве, цивілізований світ зустрів із жахом та недовірою. Завіса і стіна сприймалися як частина загальнотої конструкції. Її умовно і називали білополярним світом.

Можна сперечатися про те, коли і з якого боку почалася атака на конструкцію, але в центрі «другого поліса» поки

допомагала підтримувати світовий порядок. Тепер уже не має значення, чи стався збій під час чеченських воєн, чи під час бомбардувань Белграда. Жертвою зруйнованого білополярного світу стала багаторічна ідея союзництва і співпраці країн з різним політичним устроєм. Саме вона, а не ядерний піаритет, дозволяла лідерам країн з різною ідеологією сімдесят років утримуватися від різких рухів. Але всьому, в тому числі білополярному світу, настає кінець.

Росія не випадково виявилася країною, здатною поставити крапку у ідеї союзництва і закласти фундамент світу суперництва. Те, що у сферах економіки та політики ця країна є трієрником чи дів'янчиком серед сучасних держав, не знижує, а додає напруги до російських домагань. А почалася цісторія задовго до путіна. Він у грубій формі ці домагання тільки оформив, довів до абсурду і протиставив половини світу. Була надія, що друга половина світу в рамках глобальної стратегії москви буде будівельним матеріалом для нової заалізної завіси або нової стіни навколо нового поліса.

І все було добре, але в центрі «другого поліса» поки

тих на себе зобов'язань. У ході на колишній території Радянського Союзу, за задумом кремля, мав домінувати владимир путін. Саме з такою метою він, мабуть, туди і вирушив, але несподівано опинився в ролі весільного генерала. А справжнім генералом, розпорядником і організатором перемоги став його суперник — голова КНР Сі Даїньпін.

Якби був живим великий Збігнев Бжезінський, у книгу про велику хахівницю йому довелося б вставити цілу главу про те, як перемагати в єндшілі партнера, який звик до ігор у «Чапаєва». Якщо білополярний світ знову постане, швидше за все, Пекін, а не москва покладе початок новому світу, настає кінець.

Росія не випадково виявилася країною, здатною поставити крапку у ідеї союзництва і закласти фундамент світу суперництва. Те, що у сферах економіки та політики ця країна є трієрником чи дів'янчиком серед сучасних держав, не знижує, а додає напруги до російських домагань. А почалася цісторія задовго до путіна. Він у грубій формі ці домагання тільки оформив, довів до абсурду і протиставив половини світу. Була надія, що друга половина світу в рамках глобальної стратегії москви буде будівельним матеріалом для нової заалізної завіси або нової стіни навколо нового поліса.

І все було добре, але в центрі «другого поліса» поки

го президента двох країн змусли «старшого брата» зазнати приниження. Господареві кремля довелося інчекати під час двосторонніх переговорів.

Приниження для путіна в Самарканді на цюму не скінчилися. Голова Сі промовився взяти участь у спільній вечірі і, задоволений собою, покинув зібрання. Мат кремлю в один хід і місце в центрі білополярного світу — в одному фланкі. Але й це ще не все. На зустрічі лідерів ШОС пропала остання надія втягнути в орбіту «руського міра» Реджепа Ердогана. Помилка в титулі (нацлідер рашистів називав президента Туреччини прем'єр-міністром) привела до того, що російсько-турецькі переговори закінчилися безрезультатно.

Утім, риску під ляпасами, які дісталися путіну в Самарканді, підводить зарано. Найвільовіший із гостей ШОС президент Індії Нарендра Моді звернувся до порушника світоподійку з умовленням: «Я знаю, що сьогоднішня епоха — не епоха війни. І ми багато разів говорили з вами по телефону на тему, що демократія, дипломатія і ділові — все це речі, які стосуються миру». Але Моді не дочекався відповіді. Не та людина, до кого треба прислухатися. Не Ганді.

Єдиним гідним співрозмовника для путіна тепер, схоже, став Лукашенко. Він теж з'явився на саміт ШОС, хоча від Мінська до Шанхаю — як від Землі до Марса. З одним самозваним президентом Білорусі білополярний світ, звісно, не збудуєш. Але друзів вибирати пізно.

Леонід ЗАСЛАВСЬКИЙ.

• Точка зору

Загубимо газетну поліграфію — втратимо одеську пресу

Відкритий лист

голові Одеської обласної ради Григорію ДІДЕНКУ,
начальникові Одеської обласної військової адміністрації Максиму МАРЧЕНКУ

газетну експедицію за адресою м. Одеса, Фонтанська дорога, 26 не залежно від того, де вони друкуються.

Таким чином «Видавництво «Чорномор'я» створило сьогодні ситуацію, що віддрукувати газету в Одесі можна лише в один день на тиждень — у середу — і всі редакції змущені підлаштуватися під цей графік. У підсумку це є дуже суттєвим обмеженням конституційних прав жителів Одеської області на своєчасне одержання інформації. А як зараз робити тим редакціям, які на 2023 рік обіцяють передплатникам вихід своїх газет частіше, ніж раз на тиждень?

Необгрунтоване ускладнення випуску газет у «Чорномор'я» змусило частину редакторів шукати нові друкарні. А коли керівництво видавництва почало переглядати калькуляції на друк, редакції масово почали покидати «Чорномор'я».

Що характерно: значна подорожчання друку у нових калькуляціях пов'язане не вартостю поліграфічних послуг, а з різким підвищенням ціни на папір видавництва: якщо сьогодні на ринку газетний папір коштує в межах 1250 євро за тонну (блізько 50 тис. грн), то в калькуляціях видавництва «Чорномор'я» заладено ціну 110 тис. грн за тонну. Виходить, видавництво просто дорого «перепродує» редакціям.

Сказати про набільше хочемо зараз, бо 12 вересня розпочалася передплатна газет на 2023 рік і ми мусимо знати, що нас чекає у більшому майбутньому. Від цього залежить, що ми будемо обіцяти нашим передплатникам та читачам і чи зарантуємо усім редакціям інформацію.

Проблеми почали виникати в кінці липня 2022 року із беспосредньою пов'язаністю з перевіркою діяльності ООКП «Видавництво «Чорномор'я» робочою групою комісії обласної ради.

Ми не знаємо результатів перевірки і не запречуємо права і наявні потреби обласної ради перевіряти діяльність підпорядкованого їй комуналного підприємства. У редакції газет були непрості виробничі стосунки з попереднім керівництвом «Видавництва «Чорномор'я», але до згоди завжди доходили і всі газети друкувалися своєчасно.

А перед публікацією 21.07.2022 р. на сайті Одеської облради «Роз'яснення щодо ситуації навколо комунального підприємства видавництва «Чорномор'я»» того ж безимінні автори твердять, що «комісія виявила порушення вимог законодавства та порядку виконання та укладання договорів щодо надання послуг. Членами робочої групи ці порушення були встановлені, зупинені, забезпечено недопущення їх у подальшій роботі комунального підприємства із вимогою дотримання норм законодавства всіма сторонами».

При цьому комісія не вказала, що своїм діям вона порушила право на свободу слова журналістів понад двадцять одеських газет, як читачі — права на своєчасне одержання інформації.

Такого грубого порушення свободи розповіді, судження преси в Одесі не було за всю року незалежності України. Ми досі не знаємо, що конкретно розпорядження і яке покарання пояснює звісно зі своєї дії. При цьому нам не відомо ні про один випадок реальних порушення з боку редакції, який виявилася в комісії.

З того дня друкування газет у «Видавництві «Чорномор'я»» перетворилося для редакцій на справжній бюрократичний кошмар, який не має нікого розумного відношення до виконання договорів, укладених нами з друкарнею.

За нововстановленим порядком друк чергових номерів усіх газет дозволяється лише після того, як редакція зазделегає підписані скріпленими документами. А потім віддається Додаткову угоду до чинного річного договору. Акт приймання-передачі газет, які лишилися безрезультатно, друкуються після відповідної друкарні.

«Но відмінно бажання видавництва оперативно вирішувати її усі інші питання, які стосуються редакцій. У тому числі бухгалтерського та податкового обліку.

Станом на 19 вересня видавництво не застосувало ходині електронної накладної з ПДВ за друк газет та інші послуги, надані її у липні. Це грубе податкове порушення тягне за собою висадження штрафів на видавництво і суттєвое зниження звітності діяльності редакцій.

Проблеми, з якими стикається сьогодні редакції, виникають з самого початку. Газети здійснюють підприємницькі функції, які вимагають відповідної кваліфікації та дипломів. Але вже з самого початку вони не відповідають цим вимогам.

На жаль, ми схилемося до сумного висновку: газети поліграфію в Одесі зумисно знищують на додаток чийсь інтерес. Тому просимо владу області не допустити цього. Без власної газетної поліграфії Одещина втратить і свою пресу.

Тривожить і те, що газетні поліграфії в Одесі згортають саме тоді, коли вона найближчим часом може бути дуже потрібна для друкування газет з розкішного Миколаєва і (сподіваємося) звільненого Херсона.

Передплатна газет на 2023 рік буде дуже складною. На жаль, не доводиться чекати високих тиражів і надіждені від реклами. Редакції змущені економити на замовників, що віддуплюють друковані пакети.

Але ми хочемо, щоб газети наші були одеськими — і за смістом, і за друком.

Йосип БУРЧО — головний редактор

газети «Прес-кур'єр»;

Іван МЕЛЬНИК — редактор

газети «Чорноморські новини»;

Олег СУСЛОВ — редактор

газет «Вечерня Одеса»

І Реклама «Вечерня Одеса»;

Геннадій ЧАБАНОВ — головний редактор

газет «Одеська життя», «На пенсії», «Пенсіонна телепрограмма».

За Україною — майбутнє

Війна між демократією та нігілізмом

Тирані
опираються
добрим порадам

Творчі передусім критиці є переживає її. Дія краща за глузування. Як сказав Перікіл: «Ми покладаємося не на управління чи хитрість, а на власні серця та руки». Контраст між лукавими чорними костюмами російських ідеологів та пропагандистами і ширими оливковими тонах українських лідерів і солдатів нагадує про одну з найголовніших вимог демократії: люди мають відкрито стверджувати цінності, незважаючи на ризик, пов'язаний з цим. Стародавні філософи розуміли, що чесноти були такими як віявленими, як і матеріальні чин

За Україною — майбутнє

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

Адміністрація Трампа поширила цинізм з іншого боку. Спочатку Трамп відмовив Україні в озброєнні, щоб шантажувати Зеленського. Тоді він показав, що президент США спробував бути здійснити переворот, щоб залишитися при владі після поразки на виборах. Спостерегати, як співгомадянин гинуть, намагаючись повалити демократію, — це протилежність ризику життям заради її захисту. Звичайно, якщо демократія стосується лише більших сил, а не етических, тоді діл Трампа мали в повний сенс. Якщо хотіть вірити, що капіталістичний егоїзм автоматично стає демократичною чистотою, а брехня про те, хто переміг на виборах, є просто висловленням думки, тоді Трамп є нормальним політиком. Потім, він нахабно персоніфікує російську ідею про те, що цінності і правда нема.

Американці здебільшого забули, що демократія — це цінність, зародженою обраним посадовцем — або громадянином, якщо на те пішло — може вибрати жити чи померти. Ризикувши, Зеленський перетворив свою роль із незначного учасника скандалу Трампа на героя демократії. Американці приписали, що він захоче втекти, бо вони переконалися у перевазі безособових сил: якщо вони принесуть демократію, — то крахе, але коли вони цього не зроблять, — люди підкорюються. «Мені потрібна амуніція, а не півзір», — так Зеленський відповів на заклики США покинути Київ. Можливо, це було не так красномовно, як похоронна промова Перікала, але в ньому йдеяся про те саме: в честь угора працівного способу смерті від імені народу, який шукає правильного способу життя.

Протягом 30 років надто багато американців вважали самою собою зрозумілим, що демократія — це щось, що зробив хтось інший, або, точніше, що існує: історія через кінець, альтернатива через зникнення, капіталізм через якусь незрозумілу магію. (Зрештою, росія та Китай — капіталісти.) Ця епоха закінчилася, коли Зеленський одного разу в лютому з'явився ввечері, щоб зняти себе на відео: «Президент тут». Якщо лідер вірить, що демократія є лише результатом більших факторів, тоді він втіче, коли здається, що ці більші фактори проти нього. Питання про відповідальність ніколи не постане. Але демократія вимагає «серйозної боротьби», як сказав американський аболіціоніст Фредерік Дуглас. Український опір тому, що здавався певною реважуючою силою, нагадав світові, що демократія полягає не в прийнятті очевидного вироку історії. Йдеться про створення історії; прагнення до людських цінностей попри вагу імперії, олігархії та пропаганди; і, роблячи це, відкриваються раніше небаченні можливості.

«Життя в правді»

На перший погляд, проста правда Зеленського про те, що «президент тут», мала на меті зруйнувати російську пропаганду, яка стверджувала, що він втік з міста. Але відео, зняті під відкритим небом під час атаки на Київ, також стало по-верненням сенсу свободи слова, про яку забули. Грецький драматург Евріпід розумів, що мета свободи слова — говорити правду владі. Вільний оратор прояснює небезпечний світ не лише тим, що він говорить, але й ризиком, на який він йде, коли говорить. Сказавши, що «президент тут», коли бомби падали і вбивці наблизилися, Зеленський «жив по правді», за словами Вацлава Гавела, або, як сказав один із його студентів у в'язниці, «розмовляв». Найвідоміший есей Гавела на цю тему «Сила безсилих» був присвячений пам'яті філософа Іана Патоцького, який помер невдовзі після того, як його допитували таємна поліція комуністичної Чехословаччини. Путін офіцер КДБ із 1975 по 1991 роки, пошире садистичну традицію спілчок: ніщо неправда, ніщо не варте жертв, все жарті, всі продаються. Сила робить правду, тільки дурні вірють інакше, і вони мають платити за те, що вони дурні.

Після 1991 року нігілізм пізнього комунізму перелився разом із само-вдовленою західною ідеєю про те, що демократія є лише результатом безособових сил. Якби виникло, що ці сили штовхали в різні боки, наприклад, до олігархії чи імперії, що тоді було говорити? Але в традиції Евріпіда, Гавела чи тепер і Зеленського вважається само собою зрозумілим, що більші сили завдяки проти особистості є тільки громадянство реалізується через відповідальність, як людина бере на себе за слова, і ризик, який бере на себе вчинками. Істинна не в суперечності з азартом, а в захисті від неї. Ось чому необхідна свобода слова: не для того, щоб виправдовуватися, не для того, щоб підлаштовуватися, а для того, щоб утверджувати цінності у світі, оськільки це є передумовою самоврядування.

Ті, хто сприймав демократію як належне, ішли лутнізмом до тиранії.

У період занепаду після 1989 року багато громадян північноамериканських і європейських демократій почали пов'язувати свободу слова з здатністю багатих використовувати масової інформації для трансляції самопобажливої нісентини. Однак коли згадати про мету свободи слова, то більше дбають про те, скільки

підписників у соціальних мережах має олігархи, а не про те, як цей олігарх став багатим. Такі олігархи, як піuti в Трамп, роблять напливки, аніж говорять правду владі: вони говорять неправду заради влади. Трамп сказав велику неправду про виборах (які він виграв): путін сказав велику неправду про Україну (що її нема). Путінська фейкова історія Східної Європи — одне з його вправдань війни — настільки обурлила, що діє можливість згадати про свободу слова. Якщо один із найагабатших людей світу, який командує величезною армією, стверджує, що сусідньої країни не існує, то це не просто приклад вільного вираження поглядів. Це геноцидна мова ненависті, форма дій, які необхідно протистояти іншими формами дій.

Все, опублікованому у липні 2021 року, після стверджував, що події Х століття визначили єдність України та Росії. Як історія — це проповідь, які аргументи юридичного характеру, що вони повинні бути жартом: Україна має бути жартом; Зеленський, мабуть, також жарт. Якщо ні, то вся історія кремля про те, що росія є вищою, оськільки візнає, що ніщо не є правдою, розвалиться на шматки. Якщо українці дійсно можуть створити суспільство і дійсно можуть обірати своїх лідерів, то чому б росіянам не зробити те саме?

Росіян слід утримувати від таких

замість прагнення до виживання людів за допомогою технологій, дефіцит і голов у більшій частині світу та катастрофи в деяких частинах глобального Півдня.

В українській історії фантастична супроводжує політичний голод. На початку 1930-х років, коли Сталін розпочав те, що він назаввав «внутрішньою колонізацією» Радянського Союзу, багато чого очікували від родючого ґрунту України. І коли його план швидкої колективізації сільського господарства провалився, Сталін звинуватив довгий список готових «чапів-віdbудувайлів»: спочатку українських комуністів, потім уявних українських націоналістів, яким комуністи нібито служили, потім уявних польських агентів, яким націоналісти також нібито служили. Тим часом Політбюро проводило реквізіції та інші каральні заходи, які забезпечили загибелю близько чотирьох мільйонів українців. Тих за кордоном, хто намагався організовувати допомогу, зокрема українську феміністку Мілену Рудницьку, яка виявилася єврейкою, називали нацистами. Цей список фантастичних ворогів 1933 року вражає схожий на сьогоднішній список росіян.

Тут є ширша історична закономірність, у якій експлуатація плодів української землі виправдовується фантазіями про землю та людей. У стародавні часи греки уважали чудовиська та дива на землях, які зараз є Україною. В епоху Відродження, коли польські сліхтичі закріпили українських селян, вони вигадали собі міф про рапсову вищість. Після того, як Російська імперія вимагала українську територію від поділеної Польщі, її вчені вигадали зручну історію про те, що які землі були однією — історія, яку піuti повторив у своему минулорічному есе. Путін скопіював фантазії Сталіна — і, якщо на те пішло, Гітлера. Україна була центром нацистської колоніальної держави. Самоврядування означає не лише захист демократичного принципу обрання власних правителів, а й повагу до рівності держав. Російські лідери чітко заявляли, що вони вірять, що лише держави із сучасними міжнародними заходами, які забезпечують землі та ресурси, можуть зробити більшість із чотирьох чотирьох мільйонів українців належною та стабільною.

Демократія та національність залихати від здатності людей самостійно оцінювати світ і ті несподівані ризики, їхні зображення залежать від утвердження великій брехні, яка, як відомо, є такою. Зеленський назависав із офіційним міфом, а створюються людьми, які встановлюють зв'язки між минулими і майбутніми. Як сказав франдукський історик Ернест Ренан, нація — це «щоденний плебісцит». Німецький історик Франк Гольчевський мав рациою, коли сказав, що національна ідентичність — це не відображення «етнічної приналежності, мови та релігії», а скірше «ствердження певної історичної та політичної можливості». Щоб подібне можна сказати і про демократію: її можуть зробити лише люди, які хочуть цього і в ім'ї цінностей, які вони стверджують, ризикуючи за них.

Українська нація існує. Результати щоденного плебісциту очевидні, що боротьба звичає. Жодне суспільство не повинно чинити опір російському вторгненню, щоб бути визнанім. Не варто було загинути десяткам журналістів, щоб мі побачили основу істини, які вони намагалися повідомити до та під час вторгнення. Ті, що Заходу знадобилося стиснути, що вони вірять в свою історію, і що вони стверджують, ризикуючи за них.

Перемога України дала в свіжій вітер демократії.

У той час як Сталін пропагандою прикривав український голод 1930-х років, путін використовує самоголодування дефіциту скрізь підвищуючи ціни на продукти харчування. Можна очікувати, що китайці накопичуватимуть іху, що приведе до зростання цін. Першими постраждають най slabіші та найбідніші. І в цьому суть. Коли помирають ті, хто не має голосу, ті, хто править за допомогою смертноносного відповідача, вибирають свою сім'ю і смерті.

Перемога України дала в свіжій вітер демократії.

У той час як Сталін пропагандою прикривав український голод 1930-х років, путін використовує самоголодування дефіциту скрізь підвищуючи ціни на продукти харчування. Можна очікувати, що китайці накопичуватимуть іху, що приведе до зростання цін. Першими постраждають най slabіші та найбідніші. І в цьому суть. Коли помирають ті, хто не має голосу, ті, хто править за допомогою смертноносного відповідача, вибирають свою сім'ю і смерті.

Перемога України дала в свіжій вітер демократії.

У той час як Сталін пропагандою прикривав український голод 1930-х років, путін використовує самоголодування дефіциту скрізь підвищуючи ціни на продукти харчування. Можна очікувати, що китайці накопичуватимуть іху, що приведе до зростання цін. Першими постраждають най slabіші та найбідніші. І в цьому суть. Коли помирають ті, хто не має голосу, ті, хто править за допомогою смертноносного відповідача, вибирають свою сім'ю і смерті.

Перемога України дала в свіжій вітер демократії.

У той час як Сталін пропагандою прикривав український голод 1930-х років, путін використовує самоголодування дефіциту скрізь підвищуючи ціни на продукти харування. Можна очікувати, що китайці накопичуватимуть іху, що приведе до зростання цін. Першими постраждають най slabіші та найбідніші. І в цьому суть. Коли помирають ті, хто не має голосу, ті, хто править за допомогою смертноносного відповідача, вибирають свою сім'ю і смерті.

Перемога України дала в свіжій вітер демократії.

У той час як Сталін пропагандою прикривав український голод 1930-х років, путін використовує самоголодування дефіциту скрізь підвищуючи ціни на продукти харування. Можна очікувати, що китайці накопичуватимуть іху, що приведе до зростання цін. Першими постраждають най slabіші та найбідніші. І в цьому суть. Коли помирають ті, хто не має голосу, ті, хто править за допомогою смертноносного відповідача, вибирають свою сім'ю і смерті.

Перемога України дала в свіжій вітер демократії.

У той час як Сталін пропагандою прикривав український голод 1930-х років, путін використовує самоголодування дефіциту скрізь підвищуючи ціни на продукти харування. Можна очікувати, що китайці накопичуватимуть іху, що приведе до зростання цін. Першими постраждають най slabіші та найбідніші. І в цьому суть. Коли помирають ті, хто не має голосу, ті, хто править за допомогою смертноносного відповідача, вибирають свою сім'ю і смерті.

Перемога України дала в свіжій вітер демократії.

У той час як Сталін пропагандою прикривав український голод 1930-х років, путін використовує самоголодування дефіциту скрізь підвищуючи ціни на продукти харування. Можна очікувати, що китайці накопичуватимуть іху, що приведе до зростання цін. Першими постраждають най slabіші та найбідніші. І в цьому суть. Коли помирають ті, хто не має голосу, ті, хто править за допомогою смертноносного відповідача, вибирають свою сім'ю і смерті.

Перемога України дала в свіжій вітер демократії.

У той час як Сталін пропагандою прикривав український голод 1930-х років, путін використовує самоголодування дефіциту скрізь підвищую

МИСТЕЦТВО. ЛІТЕРАТУРА. ІМЕНА

«Балтяни живуть у моєму серці»

18 вересня минуло 85 років від дня народження нашого земляка Володимира Куликівського — непересичного поета із когорти шістдесятників за часом творчості і за духом, поета, який після виходу у світ збірки вибраного «Відтворення» у 1992-у був прийнятий до Спілки письменників України посмертно.

Балто, Балто,
Мила до нестями,
Що тобі слійна похвала,
Коли ти вищевими руками
Україні мати обігна!

Так у поезії «Балта» у розквіті творчих сил писав Володимир Куликівський, живучий вже у Херсоні. І ці слова стали крилатими.

Він народився у Балті 1937-го в родині робітника Петра Прокоповича Куликівського, який близько 40 років пропрацював ковалем на ливарно-механічному (обозному) заводі. Тут, наче в казці, промінули поетові дитинство і частково юність. Саме з Балтою, назавжди рідним містом, пов'язаний початок його творчості: перші віршовані спроби він робив у 10–12-літньому віці, а в старших класах його вірш почала друкувати районна газета «Комунар» (тепер — «Народна трибуна»). До речі, у ті школянки роки він здуружився з ровесником Володимиром Шлєпенком, який тоді теж (як і досі) писав вірші, тільки російською мовою, а пізніше став поетом і залишив цікаві спогади про Балту та самого В. Куликівського, а також з Віктором Скоковим, котрий потім став відомим у місті журналістом і поетом.

Перший друкованний вірш Володи з'явився у балтській «Районці» 11 липня 1954-го. І цю газетою були пов'язані наступні

кілька років, адже згодом його запросив у редакцію на роботу тодішній заступник редактора, поет Семен Цванг, який раніше видав збірку «Ласкі вірші», а в 1954-у організував літературне об'єднання місцевих авторів.

Наприкінці того ж 1954-го, тут, у Балті, Володимир Куликівський познайомився з одеськими письменниками Ігорем Неверовим та Астафієм Зоричем, від яких одержав чимало корисних порад. Але все життя своїм кращим учителем і наставником у поезії та журналистиці вважав Семена Цванга.

Юний поет поринув в активне творче життя. 1956 року, працюючи у редакції «районки», надрукував понад двадцять віршів та заміток. Помітною подією для багатьох балтян став літературний вечір, що відбувся 14 лютого 1957-го у районному будинку культури, на якому зі своїми творами виступали деякі одеські та балтські літератори. Свої вірші читав і В. Куликівський.

Молодий поет і тоді, наприкінці 1950-х, і потім підтримував звязки з колегами-одеситами. Зокрема, як та же Ігор Неверов 1957-го писав йому: «Хоти ви живете в Балті? Що вас там тримає? Переїжджаєте в обласний центр?». Клікав Куликівський Володимир Гетьман: «По-справжньому творити можна тільки в Одесі...».

Мешкаючи в Балті, а з 1960-го — в Херсоні, В. Куликівський неодноразово бував в Одесі, де зустрівся з Григорієм В'язовським, Володимиром Гетьманом, Олександром Уваровим, Ігорем Неверовим, Борисом Нечердою, Володимиром Дорнім та іншими. Він був членом літоб'яднання при обласному відділенні Спілки письменників України. Там, зокрема, якось мав зустріч з Максимом Рильським, яка запам'яталася на все життя. Пізніше, навчаючись і живучи у Києві та інших містах, зішовся з колом поетів старшого покоління і ровесниками, що позитивно вплинуло на його подальшу творчість. На жаль, за життя виїх лише одну книжку дорослих ліріків — «Зелені ритми».

В альманасі «Літературна Одеса» 1957 року була надрукована поетична добірка В. Куликівського, зокрема й вірш «Проти вітру», який викликає неоднозначне прочитання та обурення деяких можновладців. У результаті редактор альманасу Г. В'язовський мусив звільнитися, а В. Куликівського організували діяльність на його підальшу творчість. На жаль, за життя виїх лише одну книжку дорослих ліріків — «Балто, мила до нестями».

Настанок хоча зауважити: балтські літератори і журналісти неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де він виступав, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

У творах поета живуть образи батьків. У вже цитованому вірші «Балта» автор згадує матір Варвару Терентіївну: «Хто на мене в ступу чекає — Ти чи, може, матінка моя». У нью овідії «У мого батька сиві скроні...» з рідною домівкою пов'язаний і вірш «Яблунька».

І після 1960-го (майже до самої передчасної кончини у 1985-у), проживаючи далеко за межами рідного міста, наш славний земляк, який став уже добре відомим у поетичному світі України, майже щороку приїздив до Балти, зустрічався з тутешнimi дружами й знайомими, щоразу заходив до редакції «Народної трибуни», відвідував будівлю колишньої рідної школи №6 (де т्रивалий час був навчально-виробничий комбінат). Сюди, в Балті, він також надслідав книги та листи. Мені особисто у 1980-х почастило двічі зустрічатися (хоча ці зустрічі були короткими) у нашому місті з Володимиром Куликівським, і від того залишилися по-справжньому незабутні враження.

«Балтяни живуть у моєму серці» — не раз говорив він. І віриться, що пам'ять про нашого славного поета завжди житиме у сердцах земляків, адже він — невід'ємна частина історії нашого міста. Його вірші включенні до навчальних програм школ та училищ району, а його слова «Балто, мила до нестями» знають і дорослі, і малі.

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські літератори і журналісти

неодноразово порушували перед місцевою владою питання про перейменування вулиці Чорноморської, де жив поет, на честь Володимира Куликівського або ж присвоєння його імені якісь іншій вулиці. Й ось, нарешті, рішенням міської ради від 2 вересня 1958 року встановлено меморіальну дошку із написом: «У цьому будинку народився і жив у 1937–1960 рр. український поет Володимир Петрович Куликівський».

Настанок хоча зауважити:

балтські л

● Разом ми сила!

Вертути для захисників

У Біляївці з нагоди Дня міста провели акцію «Дністровська вертуха наближає перемогу», що об'єднала понад 50 господинь. Півтори сотні смачніших вертут передали для героїв 35-ї бригади, які зараз на передовій.

Нагадаю, біляївська вертуха — своєрідна роззинка фестивалю, який проводиться до Дня міста із 2008-го. З кожним роком дедалі більше гостей приїзділо сюди, щоб скуштувати унікальну випічку.

У 2019-му за підтримки Міністерства культури в рамках проекту «Малі міста — велики враження» в Біляївці відбувся масштабний гастрономічний мультикультурний фестиваль «Дністровська вертуха», під час якого було встановлено рекорд із випікання найбільшої вертухи в Україні.

На жаль, цьогоріч російська агресія завадила провести традиційний захід. Натомість народилася ідея зорганувати акцію, яка дала б можливість скуштувати біляївських вертут нашим героям, що стоять на

передовій фронту, тим, хто сьогодні дуже потребує підтримки, турботи і любові.

Два дні поспіль невтомні біляївські господині ділилися рецептами, замішуvalи тісто,

готували начинки, розкачували, розтягували, скручували і випікали вертухи. Активно долучилися до акції літвачі з тероборони та Біляївський ліцей №1 (вчителі, а також майже кожен учні ліцею виготовили для них обереги і прикрасили ними коханів.

Щоб подарувати воїнам ще більше емоцій, додати наснаги,

сказала заступниця міського голови Олена Кравченко.

робки з вертутами. А найменші школярки передали для захисників свої малюнки.

— Ми безмежно вдячні всім, хто відгукнувся і підтримав нашу ідею, з нахненням і любов'ю готовував вертухи для наших герой.

Ми щиро сподіваємося, що ці подарунки нагадають їм про дім, вони відчувають нашу турботу і тепло.

Біляївка вдруге дала свою згуртованість. Тож усі разом рухаємося до Перемоги України! —

— сказала заступниця міського голови Олена Кравченко.

Ярослава РІЗНИКОВА.

Фото: «Біляївка.City».

● До уваги громадськості

Інформація, що підлягає включення до Звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає дослідження рівень деталізації інформації, що підлягає включення до звіту з оцінкою впливу на довкілля

13. Громадське обговорення обсягу дослідження та рівня деталізації інформації, що підлягає включення до звіту з оцінкою впливу на довкілля

Протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення цього по-відомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього по-відомлення, обсягу дослідження та рівня деталізації інформації, що підлягає включення до звіту з оцінкою впливу на довкілля.

14. Громадське обговорення обсягу дослідження та рівня деталізації інформації, що підлягає включення до звіту з оцінкою впливу на довкілля

Протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення цього по-відомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього по-відомлення, обсягу дослідження та рівня деталізації інформації, що підлягає включення до звіту з оцінкою впливу на довкілля.

15. Уточнення змін у звіті з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

16. Виконання звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

17. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

18. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

19. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

20. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

21. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

22. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

23. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

24. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

25. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

26. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

27. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

28. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

29. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

30. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

31. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

32. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

33. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

34. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

35. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

36. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

37. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

38. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

39. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

40. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

41. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

42. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

43. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

44. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

45. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

46. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

47. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

48. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

49. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

50. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

51. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

52. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою впливу на довкілля

53. Підготовка звіту з оцінкою впливу на довкілля

Планування обсягає зміни у звіті з оцінкою вплив